

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛМ

2012 сыл
Олунньу
29 күнэ
Сэрэдэ № 27-28
(10620)

1935 сыл алтынны 5
күнгүр төрүттэммитэ

○ Нам улуунун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

БЭҔЭҔЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

ИДЬУО начальнига Р.А. Седалищев үс күн устата Горнай улууну баран үлээбэт. Роман Александрович суолга куттал суох буолуутун улуустаагы комиссиятын мунһабын онорору туруоруста. Ол эбэтэр Никольскай, Хамаҕатта нэһиликтэрэ «лежачай полицейский» туруорсаллар. Былырын суол быһылааныгар киһи өлүүтэ 300% үрдээбит, ол эбэтэр 7 киһи өлбүт. ИДЬУО начальнига иһитиннэрбитинэн улууска суол бэлиэлэрэ мөлтөхтөр, онтон Горнайга суол бэлиэлэрэ алдытыллыбакка тураллар.

ОГПН начальнига Н.А. Парников куоракка быыбарга аналлаах видеоконференцияга кыт-

тынынылбыт. Сүрүн болдомтону баһаартан сэрэхтээх буолууга уурага эппитэр. Биһиги улууспутугар 15 оскуолаҕа, 12 кулуупка, 2 атын тэрилтэҕэ быыбар буолуоҕа. Кулууптарга харабыллар суохтар эбит. Онон бу күннэргэ кулууптарга түүннү харабылы аныыр туһунан бирикээс тахсын наада.

«Намкоммунтеплоэнерго» ААО 2011-2016 сылларга үлэлиир инвест-программа оноруохтаах. Итинэн туһаны иһин төлөбүр суумата олохтоох бюджеттан 18 мөл. 614 тыһ. солк., республика бюджетттан 1 мөл. 797 тыһ. солк. кирбит. Билигин даҕаны 30-ча тэрилтэ итинэн туһаныларын иһин

төлүү иликтэр. * * *

Улуус баһылыгы солбуйааччы С.П. Ядрихинский иһитиннэрбитинэн учаастактардаагы быыбардыр комиссиялары кэрийэн үлэлэрин бэрэбиэркэлиллэр. УИК-тар олохтоох телевидениенан тахсан нэһилиэнньэҕэ, чуолаан, кинилэр учаастактарыгар быыбардыр дьонго өйдөтөр, быһаарар үлэни ытыахтара. Быыбар күн, кулун тутар 4 күнгүр 12 ч., 15 ч., 18 ч. олохтоох телевидениенан быыбар хаамыта көрдөрүллүөҕэ. 10-15 сылы быһа быыбардаабатах дьон испиһэктэн таһаарыллыбыттар.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

«Хаар айан-2012»

Нам улууну «Хаар айан» диэн УАЗ массыналар республикатаагы күрэхтэһилэрэ 2008, 2009, 2011 сылларга үрдүк таһымнаахтык ытыллыбыттар. Быйыл бу күрэхтэһии биһиги улууспутугар төрдүс сылын ытыллар буолла. Үгэскэ кубулуйбут, дьон дуохуйа көрөр күрэхтэһитин биһир дойдутаахтык, Ил Түмэн депутата, «Колми-95» САО генеральной директора Н.И. Румянцев спонсордаан ыттар.

Күрэхтэһии автор Иннокентий Барашков иһитиннэрбитинэн быйылгы күрэхтэһиигэ кэккэ уларыйылар киридилэр. Ол курдук, урукку сылларга бастакы чемпионат «Маневренность» диэн эбит буоллаҕына, быйыл «Автобиатлон» диэн буолла. Ол эбэтэр массыналар айааннаан кэлэн баран суоппардар массыналарын түһэн пневматическай саанан сыл ытыахтаахтар. Урукку сыллардаагы күрэхтэһии өссө биһир уратытын экстрим-куоталаһыга күрдүк хаары туоруохтарын иннинэ экипаж чилиэннэрэ мистэлэрин уларытыахтаахтар. Иннокентий Барашков этэринэн бу саамай кульминационной түгэн буолар.

Урукку сылларга «Хаар айан» Нам улууну ары ытыллар эбит буоллаҕына, өссө биһир уларыйы кириэн кулун тутар 17 күнгүр маннык күрэхтэһии Сунтаар улууну ытыллар былаанналар. Манна Бүлүү бөлөх улуустар кытталара сабадаланар.

Урукку күрэхтэр үрдүк таһымна, олус интэриһинэйдик

ТӨРДҮС СЫЛЫН — НАМГА

ытыллыбыттар. Кыайылаахтар бары «Колми-95» САО генеральной директора Н.И. Румянцев, спонсордар туруорбут бириистэрин ытыллар. Маны таһынан олохторун сөбүлүүр идэлэригэр анаабыт ветеран суоппардар Д.А. Рожин, Д.С. Иванов, А.А. Посельская, Г.Т. Шапошников, М.Ф. Пинигин, В.А. Кириллин, Н.В. Семенов, В.И. Игнатьев бириистэригэр кэргэттэрэ, оҕолоро бэйэлэрин бириистэрин туруорбуттара. Быйылгы күрэхтэһиигэ ветеран суоппардар кэриестэригэр, бириистэригэр дьиз кэргэттэрэ эмиэ бириис олохтоохтара диэн күүтэбит. Күрэхтэһии тэрээһинигэр уруккуттан үлэлэх дьон — спорт отдела, «Айан-транс» ХЭТ, балыһа, ис дьыала отдела, ГАИ, Н.И.

Румянцев көмөлөһөөччүтэ, «Эт-Ас» ХЭТ директора И.Е. Евстафьев о.д.а. кытыахтара. Кылаабынай судьуйанан Нам селотун спортинструктора И.В. Яковлев үлэлиэҕэ. Кирииллээх түгэннэри И.А. Уваровскай комментатордаан кэпси туруоҕа.

Быйылгы «Хаар айан» кулун тутар 24 күнгүр, эмиэ урукку сиригэр — Нам селотун бастакы борогукатыгар ытыллыаҕа. Улуус суоппардарын, айаны сөбүлүүр, массынаны үчүгэйдик ыттар дьону бу күрэххэ актыбындык кытталларыгар, онтон нэһилиэнньэни кэлэн интэриһинэй, өрө күүрүүлээх шоуну көрөллөрүгэр, дуохуйууну ылалларыгар ыгырабыт.

В. РЫКУНОВА

Оҕо иитиитэ — барыбыт дьыалабыт

И.С. Гаврилев аатынан Нам 1 №-дээх орто политехническэй оскуола администрацията төрөппүт комитетын (сал. Баишева А.М.), Аҕа сүбэтин (сал. Олесов К.А.) кытары оскуола соц. педагога Окорокова А.П. ыкса сүбэтинэн оҕо иитиитигэр араас

ТУБУСТАР-ТУПСАН ИҔЭЛЛЭР

тэрээһиннэри былааннаахтык ыттар.

Аҕа дойдуну көмүскээчилэрин күнүн көрсө оскуолаҕа аҕалар кытыылаах кылаас чаастар, кылаастар икки ардыларыгар строевой смотрга күрэхтэр тэрээһиннэхтик аастылар. Строевой смотры дьүүлүүрү сүбэҕэ аҕалар Зырянов Д.А., Жирков Д.С., Саввинов П.Н. үлэлээтилэр. Онтон параады оҕолортон төрөппүт, МҔС со-

труднига Винокуров О.П. тутта. Күрэххэ оҕолор, кылаас салайааччылары, төрөппүттэр кыһамнылаахтык бэлэмнэммиттэрэ харахха тута быраҕыллар. Хас биридин кылаас оҕолоро барытын, тупсаҕай формалаах: ыраахтааҕы кэминээҕи гренадердартан сабадалан дойдуну Сэбиллэнилээх

Күүстэрин бары көрүннэрэ: морской пехота, спецназ, моряктар, сэрии кэминээҕи пехота, стюардессалар у.д.а. этэрээттэрэ строевойунан хаама, ыллаан дуораһытан дьону сэргэхситтилэр.

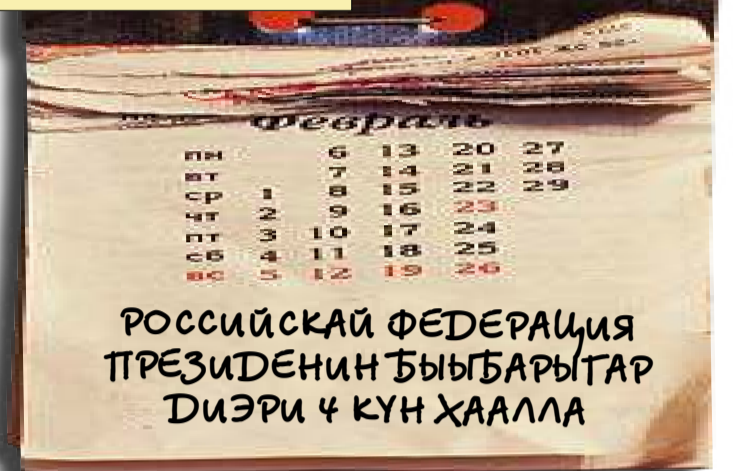
Бэрт эрийсиллээх, тэг күрэх түмүгүнэн, алын кылаастарга (2-4 кыл.) кыайылааҕынан 4-с кылаас, 2-с миэстэни 3 «б», 3-с миэстэни 3 «а», кыра орто

сүһүөххэ (5-6 кыл.) 1 миэстэни 6 «а», 2-с миэстэни 6 «б», 3-с миэстэни 5 «а», орто сүһүөххэ (7-8 кыл.) 1 миэстэни 7 «а», 2-с миэстэни 8 «а», 3-с миэстэни 7 «б», улахан кылаастарга 1 миэстэни 10 «а», 2-с миэстэни 9 «а», 3-с миэстэни 10 «б» ыллылар.

Күрэхтэһии дьүүлүүрү сүбэ бэлиэтээбитинэн сылтан

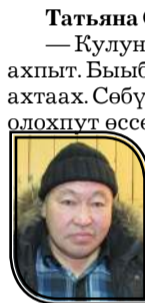
Д.А. ЗЫРЯНОВ, төрөппүт, Нам с.

Быыбар халандаара

БЛИЦ-ЫЙЫТЫ

1. Кулун тутар 4 күнгүр ханнык быыбар буоларын билэҕин дуо?
2. Бу быыбарга кыттар санаалааххын дуо?

Татьяна Охлопкова, интернат үлэһитэ, Хамаҕатта: — Кулун тутар 4 күнгүр Россия Президентин талыахпыт. Быыбарга өрүү кыттабын. Киһи барыта кыттыахтаах. Сөбүлүүр, итэҕэйэр киһибитин таллахпытына, олохпут өссө тупсуо, сайдыахпыт дии саныбын.

Василий Федотов, пенсионер, 1 Хомустаах:

- Быыбар буоларын билэбин.
- Саастаах киһи буоларынан быыбар суолтатын өйдүүбүн. Быыбарга кыттыбы хас биридди киһи граждандскай иэһэ буолар. Сөпкө быыбардаатахпытына, туох эмэ уларыйы тахсаарай дии саныбын.

ҮӨРЭНЭЭЧЧИЛЭРИ КЫТТА КӨРҮСТҮЛЭР

РФ Президентигэр кандидат В.В. Путины өйүүр общественной бөлөх олунньу 27 күнгүр «Сахатранснефтегаз» АО-ға, улуустаагы библиотекаҕа сырытта. Бу күн улуустаагы гимназияҕа үрдүк кылаас үөрэнээччилэрин кытта көрсөн «Биччат олоххо уонна политикаҕа сыһыана» диэн темаҕа бэсиэдэлэстилэр. Олунньу 28 күнгүр быраастар Түбэ нэһилиэгэр тийэн нэһилиэнньэни көрдүлэр. Бу күн А.Ф. Шестаков аатынан культура киинигэр республикатаагы ветераннар сэбиэттэрин председателэ Б.Д. Слепцов нэһилиэнньэни кытта көрүстэ.

Кулун тутар 1 күнгүр Нам селотун микрооройуоннарын ортотугар спортивной күрэхтэһии иккис этаба ытыллыаҕа. Кулун тутар 2 күнгүр быраастар Маймаҕа тийэн дьону көрүөхтэрэ. Кулун тутар 3 күнгүр көбүлүүр бөлөх чилиэннэр «Нам улууһа» МТ мас тардыһытыгар нэһиликтэр икки ардыларынаагы комплекснай спартакиада чемпионатын аһыллытыгар кыттыны ытыахтара. Кулун тутар 4 күнгүр Нам селотун микрооройуоннарын спортивной күрэхтэһитин үһүс этаба буолуоҕа.

Көбүлүүр бөлөх

ХАТЫРЫККА — САҔА БАЛЫҔНА

М.К. Аммосов 115 сыллаах үбүлүүрү көрсө былаанна Хатырыкка саҕа участковой балыһа тутуута көрүлүннэ. Ол чэрчитинэн олохтоох балыһа сэбиэдиссэй С. Скрыбина, нэһилиэк баһылыга А. Пинигин, улуус кылаабынай бырааһа Л. Слепцов уонна СР доруобуйа харыстабылын министр А.В. Горохов балыһа туругун көрдүлэр, сүбэлэстилэр.

Хатырыкка 1930 сыллаахха бастакы медпун арыллыбыта. Билигин үлэли турар балыһа уопсай иэнэ 257,8, стационара 1960-с, амбулаторията 1985 с. тутуллан үлэлиир, сүрдээбин эргэрдэ, стационар 100% «износка» турар.

Балыһа 8 көрүн медицинскэй өнгөнү онорор, биһир сменаҕа 30 ыарыһах сылдьар, төгүрүк сылы быһа 15-ти киһи сытар уонна 2 күнүс эмтэнэр куйкалаах. 25 үлэһиттээх, 3 быраас, 12 орто анал үөрэхтээх специалист, 5 санитарка, 6 араас үлэһит баар. Клиническэй лаборатория, стоматологическай кабинет, акушерка уонна физиокабинет үлэлиллэр. 2011 сылтан эдэр

терапевт-быраас З.В. Баишева, педиатр С.Д. Скрыбина үлэли кэлдилэр.

Аттынаагы нэһиликтэргэ участковой балыһа суох буолан Хатырык нэһилиэгин 1063 киһитин, Маймаҕа-170, Бөтүн-467, Модут -410 киһитин көрөр-истэр, эмиир. Бу туругунан балыһа аныгы санитарнай ирдэбиллэргэ эппиэттээбэт. Онон олохтоох нэһилиэнньэ, эмп үлэһиттэрэ туруорсууларын ылынан улууспут баһылыга А.Ильин, нэһиликтит баһылыга А.Пинигин, доруобуйа харыстабылын министр А.Горохов саҕа балыһа тутуутун былааннаатылар. Балыһа «германскай модульнай конструкциянан», аныгы типовой бырайыагынан тутуллар буолла. Маннык бырайыактаах балыһа былырын Булгуннахтаахха тутуллубута. Собурууттан барыта бэлэм конструкция кэлэн Хатырыкка фундамена эрэ түһэр. Улуус эбии үп көрөн фундамены тутан биэриэхтээх.

Альбина КУЛИЧКИНА, Хатырык

Быыбар – 2012

Быыбарга диэри аҕыйах хонук хаалла. Онон билигин аҕыныгыга-суоттаныгыга, тэриниигэ, испиһэги бэрэбиэркэлээһингэ түбүктээх күннөр. Бу күннэргэ улуустаагы быыбардыр комиссия уаастааҕы быыбардыр комиссияларга дойду саамай кылаабынай политической хампаанньатын ытыгыга тиһэх семинарын тэрийдэ. Итиннэхэ бары эппиэтинэһи өйдөөн 29 комиссия бэрэссэдээтэлэ, сорохтор солбууааччыларын, сэкэрэтэрдэрин илдьэ кэлэн

уонна түргэн интернет ситимнээх сирдэргэ холбоммут. Оттон 10 учаастакка автономнай камера, ол эбэтэр судургутук ноутбукка устар, турда.

Тохсунньу 1 күнүнээҕи тургунан барыллаан ааҕынан улууска 14499 быыбардааччы баара биллэрэ. Улуус, нэһиликтэр дьаһалталарын кытта хардарыта үлэлэһэн улууска 5 сыл тухары олоҕорботох, атын сиргэ барбыт дьону чуолкайдааһын түмүгэр, 1093 киһи көбүрээп испиһэк оҕоһулар кэмигэр, олунньу 12 күнүгэр, 13406 киһи испиһэккэ кирибит. Учаастактар испиһэги ылан баран, быы-

нык кэспир:

— Учаастактыт сүрүн уратытынан, биһиэхэ прописка та суох дьон кэлэн быыбардыр кыахтаахтар. Ол эбэтэр атын улууска пропискалаах эрэри, дойдуларыгар барар кыахтара суох дьон сайабылыанна суруйан куоластыр бырааптаналлар. Ааспыт быыбарга 980 киһи этэ, испиһэккэ эбии 60-ча быыбардааччы кирибитэ. Быыл 646 буоллубут, сайабылыанналар кириэн эрэллэр, онон испиһэк хагыыр чинчилээх. Ааспыкка 52,7 % биэрбит эбит буоллахпытна, бу сырыыга 75% ситиһэр сорукутаахпыт. Уулус-

Бал — ыччатынан

Олунньу 17 күнүгэр быыбар буолаары турарынан сибээстээн, Хатын Ары нэһилиэтин 356

зависимость государства в его внешних и внутренних делах», улуус аҕа баһылыгын быыбарыгар тийэ уода. Уопсайынан, үөрэнээччилэр политиканы

БИЛИГЭ ЫЛЫК

№-дээх УИК көбүлээһининэн, ыччат отдела тэрийэн оскуола 11-с кылаас үөрэнээччилэригэр анаан «Я — будущий избиратель» диэн тэрээһини ыттыттыт. Манна уопсайа 19 оҕо кыттыны ылла, икки хамаанда араасан: 1 этап — «Эн быыбар туһунан төһө билэһиний?», 2 этап — «Вопросы для «Блиц-опроса», 3 этап — тест «Эн — эн эдэр быыбардааччы буолаһын» ытытылына. Тэрээһини иилээн-саҕалаан ыттыта Кристина Попова, Н. Рыкунов аатынан киин библиотека специалиһа. Оҕолорго уустук соҕус боппуруостар киридилэр. Ол курдук, Россия туттаах символыттан, сүрүн (олохтоох) сокуоммутугар, «полная не-

бэркэ биллэллэрин көрдөрдүлэр. Манна бириһин олохтоох 356 №-дээх Хатын Арытааҕы УИК (предс. Стрекаловская Е.В.) оҕолорго: «Хас биридди киһи ааспыт олоҕу салгыыр, билигин олоҕу тутар, кэлэр олоҕу түстүүр аналлаах, киһи ол аналын сөпкө өйдөөн, таба тайанан олорууга — бу сүнгэн ситиһини, бу — үрдүк дьол!» диэн «Билигэ ылык» Елизавета Гуляева кинигэтин бэлэх уунна. Манна түмүктээн этэр буоллааха, бары кыттылаахтар дуоһуяа сыһыаннабыт, кэлэр кэнчээри ыччаттарбыт билилэрэ үрдүк таһымнаабыттан астынныбыт.

Е.С. ЕВСТАФЬЕВА,
«Хатын Ары нэһилиэгэ» МТ
ыччат лидерэ

ТҮБҮКТЭЭХ КҮННЭРГЭ

үлэлэригэр көмөлөөх, наадалаах информацияны иһиттилэр. Прокуратура ирдэбиллэрин Г.Н. Охлопкова, миграционной сулуспа чаччыларын Р.А.Сидорова, быыбар күн полиция үлэтин М.М. Кокорев, баһаартан эрэхтээх буолууну Н.А.Парников, веб-камералар холбонууларын «Сахателеком» инженердэрэ иһитиннэрдилэр. Улуустаагы быыбардыр комиссия чилиэтирээ открепительнай дастабырыанналар бэриллилэрин, быыбардааччылар испиһэктэрин чуолкайдааһыны, бюллетенэр, маркалар тустарынан, инбэлииттэри, эдэр быыбардааччылары кытта үлэни өссө биридэ кэспэтилэр.

бардааччыларын кытта үлэлээн, дьон открепительнай ылан барылыларын, кэлиилэрин, сайабылыанна биэрэн испиһэккэ кириилэрин түмүгэр, олунньу 20 күнүнээҕи тургунан киһи ахсаана көбүрээп 13321 киһи буолла. Бэрэбиэркэ өссө да кулун тутар 3 күнүгэр диэри барар.

Бары учаастактарга ортотунан 200-тэн 500-кэ диэри быыбардааччы ааҕыллар. Оттон 3 учаастакка: Фрунзеба - 68, Маймаҕаба-94, Искраба -100. Саамай элбэх быыбардааччы Үөдэйгэ -764 киһи уонна Нам сэл. учаастактарыгар 640 -тан 1070-га тийэ бааллар.

Маймаҕа нэһилиэгин быыбардыр учаастагын бэрэссэдээтэлэ Т.С. Семенова иһитиннэрибитинэн, ааспыт быыбарга испиһэккэ 103 киһи кирибит. Билигин 94 быыбардааччылаах. Сайабылыанна уонна открепительнайынан кэлэр быыбардааччылары күүтэллэр. Онон 80-тан тахса бырыһыаны биэрэр инитиит диэн былааннаахтар. Оттон 352 №-дээх „Намская“ учаастак бэрэссэдээтэлэ С.И. Павлов ман-

салартан эбии Таллан Бүрө, Нобольничай бүтүннүүтэ уонна Ленин 3-13, 2-16, Октябрьскай 5-15, 4-8 киридилэр. Бэлиэтээн этэр буоллааха, уопсай дьыллэргэ кэли-барыы наһаа элбэх. Үгүс квартира куортамга турар. Онон бу дьыллэр олохтоохтору кулун тутар 2 күнүгэр диэри кэлэн испиһэги билсэн, сайабылыанна биэрэн куоластыр быраапкытын туһанын диэн ыһырабын.

Бу курдук хас биридди учаастак нэһилиэтиннэ быыбарга кыттары ситиһэр инниттэн ситимнээх үлэни ыта сылдыр. Оноуа улуустаагы комиссия баһын үлэлээх учаастакка конкурс биллэрдэ. Манна быыбар хампаанньатын үлэтэ барыта учуоттанан кыайылаахтар кулун тутар 4 күнүн кэнниттэн быһаарыллаахтара. Онон быыбардааччылар, учаастаккыт баһыннарга ааттанарыгар эһиги көмөүт, быыбарга кыттыгыт олус улахан суолталаах, көмөлөөх. Ону учуоттаан күргүөмнээх уонна көхтөөх буолун.

Л. УВАРОВСКАЯ

Бастаан Интернеткэ, онтон «сахархай» прессага пенсионнай реформа туһунан информация тахсыбыта. Оно биллэр социологтар уонна политологтар «Независимая газета» хаһыакка сурйууларыгар олобуран, сотору кэмминэ үлэлиир пенсионердар пенсияларыттан матыахтара, кинилэргэ пенсия эбэтэр хамнас ылалларын талларыахтара, ону таһынан пенсияга тахсар саас үрдэтиллибэ диэбиттэр. Дьэ, мань дьон итэҕэйбиттэр! Оттон

балайда тэтимнээхтик баран иһэр, бу биһиги республикабыт холобуругар үчүгүйдик көстөр. Бүгүн Россияга сааһырбытынан пенсия орто кээмэйэ сэттэ-аҕыс тыһ. солк., Саха сиригэр - 12,5 тыһ. солк. Инбэлиитинэн уонна иитэр киһитин сүтэрбитинэн пенсиялар сурулларынан кыра да буоллаллар, биһиги социальнай региональнай эбии төлөбүрдэр туһунан сокуон ылынан ити пенсиялары прожиточнай минимумна тиэрдэ саты-

элбэх дойду маньык хардыыга күһэйилиннэ. Тугунан бүппүтүн бэйэбит билэбит. Россияга оннооҕор ыарахан кэмгэ маньык хардыыны онгоботохтору уонна билигин да сорумматтар. Владимир Путин да, Дмитрий Медведев да Пенсионнай фонда дефицитин боппуруоһун страховый принциптэн аккаастанан буолбакка, атын ньыманы тобулан быһаарыахпыт диэн бигэргэтэн эппиттэрэ.

Эбиитин Путин пенсияны

ДЬОНУ БУЛКУЙУМАҢ!

халандаары көрөллөрүн умнубуттар. Дьэ, бу сыһа. Маньык «утка» тахсыыта - Россияга быыбар саҕаламмытын өссө төгүл дакаастыыр.

Биһиги бу быһыыны-майгыны быһаарарыгар Ил Түмэн депутатын, доруобуяа харыстабылыгар, социальной харалтага, үлэ уонна дьарыктаах буолууга бастайааннай комитетин председателин, РФ Пенсионнай фондатын СР управлениетин урукку салайааччыты Альбина Поисеваны көрдөстүбүт.

- Ити уруккуттан дьүүлэһиллэр боппуруостар, манна араас сыһыаннар уонна санаалар бааллар. Бу тизмэ билигин күөрэйбитин быһаарыта судургу: ханнык баҕарар таһымнаах быыбардарга ханнык даҕаны кандидат сөбүлүүр кэлсэнэ - пенсионнай боппуруос. Ол иһин бэйэлэрэ талбыттарынан уларытан нуруокка кэспиилэр. Ол курдук «Сизрдээх Россия», урут «Пенсионердар партиялара» эрдэбинэ пенсияны 2,5 төгүл, 7-8 тыһ. солк. диэри үрдэтэллэрин эрэннэрибиттэрэ. Оттон бу үрдэтинни дойду билигин салалтата туох да улахан айдаана, эрэннэриитэ суох оҕордо. Олох ирдэбилэ оннук. Ол иһин пенсияны үрдэтии былаанынан,

ыбыт, онон ортотунан пенсия бу көрүнгүрэ киин улуустарга 8,5 тыһ. солк., оттон хоту улуустарга 9,7 тыһ. солк. тэҥнээлэр. Дьэ кэргэн бюджетигэр бэртээхэй эбиискэ буолбат дуо. Валоризация Саха сирин пенсионердарын пенсияларын ортотунан 1600 солк. үрдэпитэ.

Аны СМ И-га этиилэр туһунан. Пенсияга тахсар сааһы үрдэтии, бастаан туран, хоту олоһооччуларга табыллыбат, тоҕо диэтэргит биһиги нэһилиэтиннэ биһиги кыттык олохтоох, ордук эр дьон. Москвага мань бэркэ диэн өйдүүллэр. Россияга страховый пенсионнай система үлэлиир. Киһи госуааствоны кытта дуогабар түһэрсэн, Пенсионнай фондага нулуок төлүүр, онтукатын сөптөөх сааһын туоллаһына пенсия быһыытынан ылар. Бу харчыта киниэхэ 19 сылга тийиэхтээх диэн суоттаныллар. Оттон өр олоһоһуна - уопсай котелтан киниэхэ төлүөхтэрэ, аҕыйах сыл олоһоһуна - хаалбыт харчыта уопсай фондага кириэбэ. Бу системаны ким даҕаны уларытар былаана суох, үчүгүйдик үлэлиир, онон «специалистар» этиллэрэ олово суох.

Арҕаа дойдулларга, билэргит курдук, пенсияга тахсар саастара Россиятааҕар үрдүк, оттон экономической кризис саҕана

олунньуга 7 % үрдэтиигэ харчы баарын дакаастаабыта, бу эбии 130 миллиард солк. буолар. Аныгыскы үрдэтии бу сыл муус устарыгар буолуоҕа, оттон үлэлиир пенсионердарга перерасчет атырдыах ыйыгар буолар.

Уонна госуааство пенсияны эрэ төлүүр буолбатах. Саха сиригэр 250 тыһ. пенсионер баар, Пенсионнай фонда отделеитинэн нөҕүө ый аайы икки ангар миллиард солкуобай ааһар. Сорох категория пенсионердарга ыйдааҕы төлөбүрдэр, оҕо төрөөһүнүгэр төлөбүр, ийэ капиталы, үлэлээбэт пенсионердар айаннарын төлөбүр, соботох пенсионердар дьыллэригэр гаас киллэртэрэллэригэр көмө оҕоһулар, социальнай дьыллэргэ массыыналар бэриллэллэр. Бу элбэх өрүттээх система.

Өссө бири этиэхпин баҕарбын. Билигин быыбар хампаанньата бара турар, пенсияны эмискэ, хас да төгүл үрдэтиэхпит диэн эрэннэриилэр иһиллэллэр. Маны итэҕэйиэххитин сөп. Ол эрээри кандидаттар туох, ким суотугар мань онороору соруналлар? Харчы бэчээттээн дуо? Ол иһин кинилэр сайабылыанналар уонна СМ И-га итинник ис хоһоонноох тахсыылар итэҕэйиттэ суохтар.

Марина КОЛБАСИНА

В.В. Путин утумнаахтара арылхайдык көстөр. Путин этэринэн, муниципалитеттар үп-харчы өттүнэн толору кыахтаах уонна автономнай буолуохтаахтар, боломуочуйаларын толороллоругар, дьон күннээҕи кыһалгаларын быһааралларыгар сөптөөх источниктардаах буолуохтаахтар. Децентрализация биер түһүмэтинэн дьобуэ бизнестэн кириэр нулуоктары олохтоох таһымна биэри буолар. Мантан сизттэрэн Федерация субъектарын уонна муниципалитеттар икки ардыларыгар боломуочуйалары тэҥнээн биэри боппуруоһа үөскүүр, тоҕо диэтэргит муниципалитеттар ресурсалара элбээтэһинэ, сорох боломуочуйалар бэриллэн гражданныр иннилэригэр эбэһэтилистибэлэрэ эмиз эбиллиэн сөп. Оччотугар былаас үгүс боппуруоска дьонго өссө чугаһаба. Биллэн турар, бу үлэлэрин иһин эппиэтинэс эмиз баар буолуо. Маны общественность хонтуруоллуоҕа. Онон дьонго кыһамньыта суох чиновник «сылаас» миэстэтигэр матыан сөп.

Биһиги республикабыт элбэх сыллааҕыта гражданныр кытта быһаччы кэспэтир уустук эрээри, көдүүстээх суолу тобулбута - ситэриилээх былаас биер сыллаах үлэтин нэһилиэтиннээҕэ оччуоттуур. Бу уопут ситиһиилээх уонна обществога наадалаах буолан, Российскай Федерация сорох атын субъектара эмиз ылыннылар. Сүрүн түмүгэ - регион салалтата уонна биһиги, баһылыктар, оччуоттаан гражданныр кытта ыкса үлэлэһэр, муниципальной программалары оноробутугар нэһилиэтиннэ интэриэстэрин учуоттуур кыахтанабыт. Оччуот хайдах быһыылаахтык ытытылларын, биллэн турар, тупсаран биэриэххэ сөп, тохтотумуохха эр наада. Былаас аһаҕас, үлэтэ дьыҥкир буолуохтааҕын уонна дьон иннигэр булгуччу оччуоттаннахтаах диэн В.В. Путин ыстатыйатыгар этиллэр.

Владимир ПТИЦЫН,
«Мэнэ-Хагалас улууһа» МТ баһылыга
(«Якутия» хаһыат, 10.02.2012)

Хайдах олордугут, Ылалар?

Бөгүнгө тэрлэтээр, общественнай түмсүүлэр уонна бааһынай хаһаайыстыбаларын үлэлэрин сүрүннүүр, түмэр Координационнай Совет нэһилиэк баһылыга М.В. Макаров дьаһалынан тэриллэн үлэтин саҥалаата. Сыала-сорууга - нэһилиэккэ ытыллар үлэлэр былааннаахтык баралларын, чөл олоһу тутуһуу, нэһилиэк олохтоохторун общественнай үлэҕэ кыттар актыбынастарын үрдэтиигэ үлэлэр ытыллалларын ситиһии.

Ааспыт сүл түмүгүнэн биһиги нэһилиэкпит дьаһалтатын үлэтэ орто нэһиликтэр истритигэр уопсай түмүккэ 2-с миэстэни ылан дипломунан наҥарадаланна. Тья хаһаайыстыбатын салаата, спорт, ыччаты кытта үлэлэр уонна «Сахатранснефтегаз» тэрлэтэтин кытары ыкса үлэлэһи түмүгэр үрдүктүк сыаналанан 1 миэстэлэри ылан грамоталарынан наҥарадаланнылар.

Бу биһиги нэһилиэк, баһыбыт үлэбит түмүгэ буолар. Нэһилиэк олохтоохторун бастаабы ситиһибитинэн эвэрдэлибит уонна өссө үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэргитигэр баҕарабыт!

Тья сиригэр — дохуоттаах үлэни

Тья сиригэр ыччат тохтообот буолбутун, эдэр специалисттар олохсуйбаттарын, тья хаһаайыстыбатын бордуюксайатын оноруунан кырдыаҥар эрэ дьарыктаналларын туһунан элбэх мунһахтарга,

ЫЧЧАТЫ ОЛОХСУТАР ТУҢУГАР

хаһыаттарга этиллэр буолбута ыраатта.

Кырдык, тья сиригэр, тья хаһаайыстыбатыгар специалисттар, үлэһиттэр тийбэттэр. Ыччат куоракка, киин сирдэргэ тардыһар. Ол сөп даҕаны, киһи үчүгэй усуллубуйаҕа, сайдыылаах олоххо тардыһахтаах. Ханнык баҕарар киһиэхэ тья сиригэр олохсуйар 3 сүрүн усуллубуйа баар буоллаҕына санаата кэлэр:

1. Үлэлиир усуллубуйа. Үлэлиир миэстэ саатар кыһынны кэмгэ ичигэс, тупсаҕай, техническэй өттүнэн сөбүлүннүлээх буолуохтаах.

2. Олорор усуллубуйа. Үлэһит олорор туспа дьээлээх, квартиралаах, ол дьээ гаастаах, саатар киин итигэр системаҕа холбоммут буолуохтаах.

3. Сынньанар, эмтэнэр, үөрэнэр усуллубуйа. Олорор сиргэр үчүгэй оскуола, детсад, балыһа, спортсала, кулууп, телефон о.д.а. баар буолуохтаахтар.

Дьэ, бу усуллубуйалар биһиэхэ бааллар дуо? Биһиги нэһиликтэрбит ыччат олохсуйарыгар, эдэр специалисттар кэлэн үлэлииллэригэр төһө бөлөмнөрий?

Баһаһыанна оччо бэрдэ суох. Сэбиэскэй былаас астиэбиттэн совхозтарыһыллыбыттар. Били уонунан сылларга механизация-

ҮЛЭБИТ ТҮМҮГЭ ДЬОНУН

Саҥа сылга саҥа былааннар, саҥа сорууттар тураллар. Ол чэрчитинэн, түөлбөлөр салайааччылары мустан, саҥа сыллааҕы күрэхтэһии программатын торумнаатылар. Ол курдук, маньык көрүгнэринэн үлэлэр ытыллыахтара: араас көрүгнэринэн кулууптар үлэлэрин тэрийии; оҕолор сынньанар площадкалары тэрийии; эдэр ыччат об-

көтүтэһинин, режими тутуспат түгэннэрин, дьээ иһигэр оҕоҕо сыһыан боппуруостара дьүүллэһиллэлэр.

Оскуола төрөппүт комитетын, аҕалар түмсүүлэрин уонна нэһилиэк спорт сэбиэтин уопсай мунһаҕар оҕо иитиитигэр сыһыаннаах араас үлэлэри бииргэ ытыгар гына былааннаатылар, кэспэттилер. Ол курдук төрөппүт комитетта патрулирование графын, тематическай кылаас чаастарын, секциялары, куруһуоктары, араас темалаах мероприятиелары төрөппүттэр ытылларын күүскэ туруорсан үлэлэһэригэр, аҕалар түмсүүлэрэ оҕоҕо уонна аҕаҕа сыһыаннаах күрэхтэһиилэри ытыгарыгар, спорт сэбиэтэ спортивнай мероприятиелары былааннаан ытылларыгар улахан кэспэтии буолла.

Нэһилиэккэ баһылык М.В. Макаров дьаһалынан ДНД тэрилинэ. Чилиэннэринэн тэрлэтэлэртэн, түөлбөлөртөн биридди киһи талылыннылар. Ону таһынан, түөлбөлөргө туспа үстүү киһилээх ДНД эмиз тэриллэр. ДНД үлэтин сыала-сорууга - рейдэлэһин, бырааһынныктыгарга культура киинигэр бэрээдэги көрүү, участвовай үлэтигэр көмөлөһүү.

Республиканскай волейбол күннэригэр аналлаах тэрлэтэлэринэн күрэхтэһии буолан ааста. Түмүгэр:

1. Теннискэ: 1 м. — дьаһалта, 2 м. — ОДКХ, 3 м. — БСОШ, 4 м. — к/х, 5 м. — МДОУ.
2. Волейболга: 1 м. — МДОУ, «Сахатранснефтегаз», 2 м. — дьаһалта, 3 м. — БСОШ, 4 м. — ОДКХ, 5 м. — к/х.

Г.П. МАРКОВА,
баһылык солбуйааччыта

ламмыт, техника өттүнэн сэбилэммит тья хаһаайыстыбатын объектара, хаһаайыстыбалара суох буолбуттара. Урукку «эргэ хоруудабытыгар» төттөрү түспүштү.

Республика правительствота, тья хаһаайыстыбатын министерствота 2006 сылтан саҥалаан урукку быраһыллыбыт объек-

нистерствота кэнники сылларга тья сиригэр олоһор, үлэлиир эдэр ыалларга анаан чэпчэтиилээх дьээ тутуутун балай да ытан кэллэ. Ол эрэри, ыччаты барытын тутта хаачыйар кыаллыбат. Нэһиликтэргэ баар социальнай объектар туруктары бары билэбит. Баар да буоллахтарына олору көрөр-

истэр, үлэлэтэр сөптөөх кадрдар суохтар. Ол иһин эдэр киһи интэриэһин тардар культурнай, спортивнай мероприятиелар, көрсүһүүлэр ытыллыбаттар. Ытыллар да буоллахтарына таһымнара, дьону түмэр, көбүлүүр кыахтара татым. Кырдык, бириддиэлэн үчүгэйдик үлэлиир тэрлэтэлэр бааллар.

Государство тья сиригэр, тья хаһаайыстыбатыгар ыччаты олохсутуу боппуруоһугар кэккэ программалары, былааннары олоххо киллэрэр. Манна улуус, нэһилиэк дьаһалталара кыттыһаллара наада. Тья хаһаайыстыбатын министерствота үрдүк, орто анал үөрэх кыһаларын бүтэрэн тья сиригэр тахсан үлэлиир эдэр специалисттарга хамнастарыгар эбии ый аайы 6 тыһ. солк. төлүү олорор. Аны 2012 сылтан үрдүк үөрэҕи бүтэрбиттэргэ — 10 тыһ. солк., орто анал үөрэҕи бүтэрбиттэргэ — 8 тыһ. солк., СПТУ-ну бүтэрбиттэргэ — 6 тыһ. солк. хамнаска эбии төлөбүр оҕоһуларын туһунан былаан оҕоһулунна. Бу былаан олунньу ыйга республика правительствотын мунһаҕар көрүлүөхтээх. Бигэргэнэрэ буоллар, ыччаты тья сиригэр олохсутарга дьонун хардыы буолуо этэ.

М.Д. СОЛОВЬЕВ,
«СР АПК КМК» АУ Намнааҕы бэрэстэбиитэлэ

Үөрэх эйгэтигэр

Үгэскэ кубулуйбут „Выпускниктар күннэрэ“ быйыл олунньу 16 күнүгэр ытытылынна. Манна М.К. Аммосов аат. ХИФУ, ДьГТХА, Арктическай институт, ФТИ, Байкальскай университет Саха сиринээҕи филиала, 5 №-дээх лицей о.д.а. үөрэх кыһаларыттан бэрэстэбиитэллэр кыттыыны

ВЫПУСКНИКТАР КҮННЭРЭ

ыллылар. Оҕолору кытта көрсүөх иннинэ улуус дьаһалтатыгар баһылык А.И. Ильины кытта төгүрүк остуол тула кэспэттилер. Кэспэтигэ баһылыгы социальнай боппуруостарга солбуйааччы И.Р. Попов, үөрэх управлениетын салайааччыта В.Н. Дьяконова, солбуйааччыта Н.Г. Парников, тья хаһаайыстыбатын управлениетын салайааччытын солбуйааччы Е.Е. Гоголев о.д.а. кыттыыны ыллылар. Үөрэх кыһаларын бэрэстэбиитэллэригэр А. Ильин улуустарга түнгүтэр квоталарыгар: „Квотаны нэһилиэннээ ахсааньттан көрөн түнгүтэргит буоллар. Кыра нэһилиэннээлээх улуус квотатын кытта үгүс киһилээх улуус квотата тэн кэриэтэ“, - диэн баҕа санаатын эттэ. Кыластык билсэн, кэспэтен баран М.К. Аммосов пааматынныгар кэлбит дьон венок уурдулар.

Бу күн Нам 1 №-дээх орто оскуолатын аактабай саалатыгар хас биридди үөрэх кыһатын билиһиннэрэр презентациялары көрдөрдүлэр. Кабинет аайы баҕалаах оҕолорго хайысхаларынан көрсүһүүлэр буоллулар. Оҕолор ортолоругар идэлэрин чопчу быһаарыммыттар да бааллар, толкуйданааччылар даҕаны аҕыйаба суохтар. Үөрэнэччилэргэ үөрэх кыһаларыгар студпрофком чилиэннэрэ устудьуон олоһун кэспэтилер.

М. ПЕТРОВА

ҮТҮӨ ДЬЫАЛА

Кыһын. Биир өрөбүл күн Толя уонна Кирилл туһахтарын көрө бардылар. Уолаттар хайыһардарын сыһыа тэбэн ойуур сатыгар кэллилэр. Арай, ханна эрэ оҕо ытыгыра иһилиннэ. Уолаттар соһуйдулар: „Ким ытыгыры, туох буолла?“ - дэстилер уонна түргэнник хайыһардарын тэбэн саҥа хоту бардылар. Арай тийэн көрбүттэрэ, туһахтарыгар биир куобах эрэйдээх атаҕыттан иннэн өрө мөхсө сытар эбит. Уолаттар куобаҕы аһына көрдүлэр, туһахтан сүөрэ оҕустулар уонна ытан кэспэтилер.

Куобах барахсан кутталыттан турбахтыы түһэн баран, хара тья диэки сүүрдэ, тохтуу биэрдэ уонна уолаттары махтамыттыы көрөн ылла. Толялаах Кирилл үтүө дьыаланы онорбуттарыттан үөрэн-көтөн дьээлээтилэр.

Валя ДАНИЛОВА, 5 кылаас, 1 Хомустаах

Олунньу 22 күнүгэр «Түөлбэ» оҕо киинин тэрлэтэтигэр үөрүүлээх күн буолла. Ол курдук, «Үтүө дьыала» хамсааһын чэрчитинэн, бэйэлэрин күүстөрүнөн улахан мастарыскай тутан үлэҕэ киллэрдилэр.

Мастарыскай тутуутун историятыттан кыластык иһитиннэрдэххэ 2009 с. бүтүүтэ мастарыскай бырайыактыыр-

САҢА МАСТАРЫСКАЙЫ — БЭЙЭ КҮҮҢҮНЭН

сметнай документацията оҕоһуллубут, тутуллар сирэ бэлэмнэммит, тутуута саҕаламмыт, акылаата түһэриллибит. 2010 с. «Бары үчүгэйи — оҕолорго» диэн аһымал лотерея тэрийэн ыһпыттар. Бу лотереятыттан кирибит харчы саҥа мастарыскай тутарга угул-

ллубут. 2010 с. мастарыскай каркаһа, кырыһата тутуллубут, истиэнэтэ бүрүллүбүт. 2011 с. иһинээҕи үлэлэрэ ытыллыбыттар, туннүктэрэ туруоруллубуттар, итигэр системага оҕоһуллубут, итигэ ытыллыбыт. 2012 с. тохсунньу-олунньу ыйдарга иһинээҕи үлэлэрэ ситэриллибиттэр, уот тардыллыбыт.

Бу дьээ үлэҕэ кириитигэр үгүс киһи көмөлөспүт. Ол курдук, Партизан нэһилигин урукку баһылыга В.Г. Алексеев, «Дьулуур» фонда директора В.В. Кутуков, Хатын Арыы нэһилигин баһылыга Ю.И. Слепцов, «Түөлбэ» директорын солбуйааччы А.К. Лазарев үтүөлэрэ үгүс эбит. Маны таһынан үлэһиттэр бэйэлэрэ меценатскай хамсааһыны өйөөн харчы уктулар. Бу мастарыскай тутуутугар «Түөлбэ» үлэһиттэрэ: директору солбуйааччы А.К. Лазарев, педагогтар Ф.В. Сыромятников, Ю.А. Сивцев, В.В. Сыромятников, Ф.И. Герасимов, А.В. Гаврильев, М.В. Эверстов, Т.И. Павлов, харабыл А.М. Охлопков үгүс сыраны көрсүбүттэр, бэйэлэрин улахан кылааттары киллэрибиттэр.

Бу үөрүүлээх күнүгэ «Түөлбэ» коллективин, оҕолор үөрүүлэрин үлэстэ улуус баһылыгын бастаабы солбуйааччы Н.В. Слепцов, үөрэх управлениетын начальнигын солбуйааччы Н.Г. Парников, Нам 1 №-дээх орто оскуолатын директора И.Н. Максимов, Ленскэй нэһилиэк депутаттарын сэбиэтин председателэ М.В. Новгородов, техническэй киин директора В.И. Тимофеев, НИК технология отделеитын сэбиэдиссэйэ А.С. Кузьмин о.д.а. кэлбиттэр, бэйэлэрин истин баҕа санааларын этэн туран бэлэхтэрин туттардылар.

В. РЫКУНОВА

Олунньу 3 күнүгэр Үөдэй нэһилиэгэр «Здоровый школьник — здоровая нация» улуустаабы семинар үрдүк таһымна ытытылына. Бу семинарга сылдыбыт уонна кыттыгыны ылбыт дьон бары үтүө санаалаах тарҕастылар. Тэрийээччилэр — З.П. Саввина аатынан Үөдэй орто оскуолатын

нэрэ буолар. Төгүрүк остуолу кини бастакынан арыйда.

Мань сэргэ Үөдэй оскуолатын физкультура учууталларын методической холбоуктарын салайааччыта, оҕолору хайыһарга уһуйааччы Е.Н. Неустроева, нэһилиэк баһылыга С.В. Ядрев, Нам улуунун физическэй

ЧӨЛ ОЛОХХО СИРДЭЭН

(дир. А.И. Барашков, иитэр үлэбэ директор солбуйааччы В.Р. Барашкова, научнай үлэбэ директор солбуйааччы Е.К. Яковлева), улуустаабы үөрэх управлениета (нач. В.Н. Дьяконова). Билигин кэмгэ оҕо кыра сааһыттан доруобай, чэбдик буоларын туһунан, доруобуйа өттүнэн көмүскэллээх, чөл олоҕу тутуһар, сыналыгыр буола улаатарыгар, манна сөптөөх усулуобуйа тэриллээхтэрин туһунан бу күнгэ сыал-сорук турда. Уопсайа 41 киһи кыттыгыны ылла. Олор истэригэр, нэһилиэк дьаһалтатын баһылыга С.В. Ядрев, Дьокуускайдаабы оҕо спортивной оскуолатыттан 13 бэрэстэбиитэл, улуустаабы үөрэх управлениета, Нам 1№-дээх орто оскуолатын, Нам гимназията, Хамафатта орто, саах-французскай, Модут, Хатырык, Партизан, Үөдэй оскуолаһара.

Билигин дойдун үрдүнэн доруобай ыччаты иитэн таһаары боппуруоһа сытыгытты турар. Чөл туруктаах норуот — оҕо кыра сааһыттан доруобай буола улаатарыттан тутулуктаах. Оҕо доруобуйатыгар сүрүн күүс ууруллуохтаабын бу күн дьүүлэстилэр. Былаан быһыгынан пленарнай сэбиэктэ Үөдэй орто оскуолатын директор А.И. Барашков, Дьокуускайдаабы 5 №-дээх оҕо спортивной оскуолатын директорун солбуйааччы А.А. Филиппов, бу оскуола методиһа С.Р. Константинова, спортивной оскуола интернатын сэбиэдиссэйэ Х.С. Иванова, преподаватель С.Н. Адамов, республикада биллэр бастын тренердэр - чэпчэки атлетикаҕа М.Л. Васильев, футболка С.Д. Ябловский, Үөдэй орто оскуолатын физкультура учуутала, гиревой спорт маастара И.И. Михайлов, бокса тренерэ В.Г. Константинов уонна Дьокуускайдаабы 5 №-дээх оҕо спортивной оскуолатын директор А.Б. Слепцов кыттыгыны ылылар. Мань таһынан Нам улууну хайыһар спордун сайыннарыны сүрүн боппуруоһунан киллэрэн төгүрүк остуол ыттылар. А.И. Барашков Үөдэй нэһилиэгэр эрэ буолбакка, улууска, республикага хайыһар спордун үрдүк чыпчаалга таһаарыт, оҕолору уһуйууга Россия бастын тре-

культураҕа, спорка уонна ыччат политикатын управлениетын салайааччыта П.Г. Иванов, үөрэҕири управлениетын физическэй культураҕа уонна спорка методиһа Л.В. Шелковников, 5 №-дээх ДЮСШ директор А.Б. Слепцов о.д.а. кыттыгыны ылылар. Төгүрүк остуол түмүгүнэн бары этиилэри, санаалары киллэрэн туран резолюция ылыннылар. Нам улууну хайыһар спордун күүскэ сайыннарар инниттэн тренер штатын көрөллөрүгэр, спортивтарынан хааччыллаларыгар, оҕолор сборга, күрэхтэһиһигэ баралларыгар бары өттүнэн күүскө, өйөбүл буолалларыгар Нам улуунун дьаһалтатыгар туһаайдылар. Мань таһынан 2014 сылга ытытыллар республиканскай тыа сириг оонньууларыгар кыһынны көрүннэ хайыһар күрэхтин киллэрэллэрин туруорустулар. Сайынны хайыһарга дьобурдаах оҕолор лаабырдарын үлэлэтэргэ, республика бастын тренердэрэ кыттыгылаах семинардары, методическай көмөлөрү ытыталларыгар үөрэх управлениетыгар этиилэр киридилэр.

Үөдэй нэһилиэгэ хайыһар дьыгыттарынан, бастын спортсменнарынан республикага биллэр. Дойдубут айылҕата кэрэтинэн, оҕону, ыччаты чөл олоххо, чөл турукка сирдириин бэлиэти көрөннөр, мань таба тайаннааха үтүө түмүктэрдээх үлэ тахсарын өтө көрөн республиканскай таһымнаах хайыһар базатын тутарга сорук ылыннылар. Үөдэй нэһилиэгин дьаһалтата, оскуола коллектива, улуус салалтата, семинар кыттыгылаахтара бу этиини өйөөтүлэр. Инникитин оҕо доруобуйатын тупсарар сыаллаах-соруктаах доруобуйаны чэбдигирдэр араас тэрээһиннэри ытытарга, ордук туризмы сайыннарарга этиилэр киридилэр. Бу күн республика бастын тренердэрэ маастар кылаастары көрдөрдүлэр, аһаҕас дьарыктар буоллулар. Семинар түмүгэр Дьокуускайдаабы 5 №-дээх оҕо спортивной оскуолатын уонна Үөдэй орто оскуолатын учууталларын икки ардыларыгар күрэхтэһи тэрээһиннээхтик ааста.

Е.А. ЭВЕРСТОВА,
Үөдэй

уол оҕону иитиигэ аҕа оруола сүнгэн буолуохтаах.

Олунньу 8 күнүгэр улуус прокурорун старшай көмөлөөччүтэ Ж.И. Протопова туһааннаах салайааччылары мунһан оҕолор ортолоругар буруйу оноруу тематыгар мунһах ытыта. Мунһааха улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы И.Р. Попов кыттыгыны ылла.

Бастатан туран Ж.И. Протопова 2011 с. түмүгүнэн саастарын ситэ илик оҕолор уонна ыччат туһунан сокуон туолуутун прокуратура хонтуруоллааһынны көдүүһүн анализин билиһиннэрдэ. Улуус прокурорун дьаһалтынан 2011 с. от ыйын 1 күнүттэн бу эйгэбэ сокуон туолуутун хонтуруола прокурор старшай көмөлөөччүтүгэр Ж.И. Протоповоҕа сүктэриллибит. 2011 с. түмүгүнэн прокуратура бу сокуону кэһи 725 төгүлүн булбут, 2010 с. — 759 эбит. Бу кэһиилэргэ прокуратура 280 акт ылыммыт. Ааспыт сылга улуустаабы прокуратура үлэтин хайысхата саастарын ситэ илик оҕолор көрүүтэ-харайыыта суох сылдыһыларын,

сэрэтэр үлэни күүһүрдүүххэ диэн этилиннэ. Уоруу элбээбит, массыынаны угоннааһын урукку сылы кытта тэн. 2010 с. холубунай дьыала тэриллэбэтэх эбит буоллаһына 2011 с. 3 холубунай дьыала тэриллэбит. Сүрүннэн 16-17 саастаах оҕолор буруйу оноролор. 2011 с. итирик туруктаах оҕолорунан 5 холубунай дьыала, 2010 с. 3 холубунай дьыала оноруллубут. 2010 с. оноруллубут буруйдар 75%-ра, онтон 2011 с. буруйдар 36%-ра түүн оноруллубут. Киһэ 10 ч. оскуола оҕото уулуссаҕа сылдыһа суохтаабын туһунан дьаһал тахсыбыта даҕаны, элбэх төрөптү мань тутуспат. Прокуратура, полиция сотрудниктара бэрэбиэркэли тийдэхтэринэ төрөптүтү кыһыраллар эбит. Оскуола оҕолоругар пиһэ, таба атыылааһын түгэннэрэ бэлиэтэммиттэр. Ол курдук прокуратура үс төгүл, ПДН түөрт төгүл атыылаабыт доһу тупсугар.

Мунһааха оҕолор ортолоругар бэйэбэ тийини туһунан кэпсэтилиннэ. 2011 с. 3 оҕо бэйэтигэр тийиннэ сатаабыт, 1 оҕо бэйэтигэр тийиннэ өлбүт. 2010

ОҕО ПРОКУРАТУРА БОЛҔОМТО

быраабы кэһиилэрин сэрэтиини хонтуруоллааһынна хайысхаламмыта, ол эбэтэр 2005 сылтан оҕолор буруйу оноруулары үрдээбитэ. Холубунай дьыала оноруллубут оҕолордоох хас биридии орган бэрэбиэркэлэммит, оскуолаһара наркопостар үлэлэрэ, психологическай доруобуйа месячниктары ытыгы көдүүһэ бэрэбиэркэлэммиттэр. 2011 с. сааһын ситэ илик 13 оҕо 11 холубунай дьыала тэриллэбит, 2010 с. 18 оҕо, 15 дьыала эбит. Ол эбэтэр оҕолор буруйу оноруулары 26% аччаабыт. Суукка 15 оҕо онорбут 11 холубунай дьыалатын көрүүгэ ытытыллыбыт.

П.Д. инспектора Л.П. Москвитина оҕолор буруйу онорууларын туһунан иһитиннэрдэ. 2011 с. 14 буруй оноруллубут, 2010 с. 21 эбит. Бу 14 буруйга өссө 2010 сылтан көспүт 5 дьыала киллэриллибит. Лена Прокопьевна этэринэн сэрэтии үлэтэ үчүгэйдик барар буолан буруй аччаабыт. Г. диэн условнайдык сууттаммыт оҕо иккистэн буруй онорбут. Оскуола саастаах оҕолор буруйу оноруулары аҕыһаабыт. Ол курдук 1 Хомустаах, Хатын Арыы, Нам с., үөрэхтэһи киинин (киһээнни оскуола) үөрэнээччилэрэ буруй онорбуттар. Икки оҕо куоракка сылдан буруйу онорбуттар. 14-гэр диэри саастаах 10 оҕо саастара ситэ илигинэн дьыала тэрийиһигэ аккаастаммыт. Онтон бу оҕолор улахан буруйдары онорбуттар — охсуһуу, харчы көрдөөһүнэ, телефон уоруута. Манан сибээстэн 14-гэр диэри саастаах оҕолорго

с. 5 оҕо бэйэтигэр тийиннэ сатаабыт. Үөрэх управлениета бу хайысхаҕа туох үлэни ытытарын туһуластылар. Управление начальнигын солбуйааччы Н.Г. Парников психологтар, социологтар, директор иитэр үлэбэ солбуйааччылар, кылаас салайааччылары үлэлэһэллэрин бэлиэтээтэ. Ол гыннан баран психологтар таһымнара намыһах — 50%-ра 5 эрэ сыл үлэлээбиттэр, психологтар улахан аңардара анал үөрэхтэрэ суох, квалификацияны үрдэтэр курстарга эр үөрэммиттэр, оҕону кытта биридиэлэн үлэлэһэллэр эрээри тийгээтэр тирдирбэттэр. Улууска баар 26 оскуолаттан 21-гэр психолог баар, кинилэртэн 2 эрэ киһи үрдүкү квалификациялаах категориялаах. Онтон улуус оскуолаһарыгар 21 соцпедагог үлэлиир.

2011 с. 2 Хомустаах оскуолатын үөрэнээччигэ бэйэтигэр тийиммитэ. Үөрэх управлениетын психолога К.А. Олесов бу дьыалаҕа комиссия үлэлэн судейнай ирдэбил ытыгытын иһитиннэрдэ. Оскуола, психолог, соцпедагог үлэлэрэ бэрэбиэркэлэммит. Бэрэбиэркэ түмүгүнэн педагог-психолог индивидуальной үлэни мөлүөттүк ытыгыта бэлиэтэммит. Оскуола өттүттэн төрөптүгү кытта үлэ барбыт эрээри төрөптүгэр иһэр-аһыһы буолан эбээһинэстэрин толорботтор. Эбиитин бу оскуолаҕа 2010-2011 үөрэх сылыгар психолога суох ололорбуттар. Бу дьулаан түбэлтэнэн сибээстэн мунһааха бары оскуолаһара тревожность зоналары тестируваниетын ытытарга соруудахтыырга диэн быһаарылына. Тестирование

месячник иһинэн ытытыллыахтаах, бары үөрэнээччилэри 100% хабыахтаах. Месячник кэмигэр сүрүн болҕомтону төрөптүттэри кытта үлэбэ ууруохха диэн быһаарылына.

Оскуолаһара психолог хоһо материальной-технической базата мөлүөх. Арай Хатырык оскуолатын кабинета арыы тупсаҕай. Кутталлаах, бэйэлэригэр тийиннэ сөптөөх оҕолору ыччат социальнай-психологическай өйөбүлүн киһини үлэһиттэригэр ытытан көмө онортуруохха сөбө этилиннэ. Ол гыннан баран бу киһинэ уопуттаах үлэһиттэр уурайан барбыттарынан билигин улахан сөптөөх көмөнү онорор специалист суоһун кэриэтэ.

Социальной өттүнэн кутталлаах дьэбэ кэргэттэр улууска аҕыһаа суохтар. Ол курдук улуус үрдүнэн 103 иһэр-аһыһы баар, манна 247 оҕо ололор. Манньк ыаллар ураты хонтуруолга ытытыллан киһилэри кытта утумнаах үлэ ытытыллыахтаах.

Улуус кылаабынай бырааһа Л.А. Слепцов иһитиннэриитинэн 2011 с. балыһаҕа көрүүтэ-

истиитэ суох 8 оҕо киллэриллибит, ол иһигэр бири 15 саастаах итирик оҕо. Балыһаҕа оҕолору сүрүннэн приюттан адалаллар, иһэр ийэлэр адалан балыһаҕа хааллараллар. Ааспыт сылга оҕолор эмтэн сүһүрүүлэрэ элбээбит, ол курдук 1 оҕо эмп иһэн бэйэтигэр тийиннэ сатаабыт, 9 кыра оҕо төрөптүттэрэ ситэ көрбөккө эмп испиттэр. 1 оҕо быһаһынан анньылан балыһаҕа кирибит. Саастарын ситэ илик 7 кыс оҕоломмут (2010 с. — 3). Арыгы иһэр 4 оҕо нарколог учуотугар турар, 4 токсикоман оҕо эмээ учуокка турар. 8 оҕо венерическэй ыарыһын ыалдыбыттар, 2010 с. 1 оҕо. Приюкка ололор 10 оҕо Медцентрга диспансеризацияны барбыттар. Венерическэй ыарыы элбээбитинэн оскуолаһара гинекологтары, лектордары сыһыаран половой иитиһи нэдиэлэтин ытытарга диэн соруудахтаа.

Мунһаах бири боппуруоһунан коррекционной кылаастар тустарынан буолла. Улууска 43 инбэлиит, 41 кыаҕа тийгэбэт оҕо баар, 30 оҕо дьибэрэ үөрэнэр. Бу оҕолор бары араас саастаахтарынан кинилэргэ 1-2 коррекционной кылааһы арыһар кыаллыбат. Ол эрэн 4-5 оҕо үөрэнэр манньк кылааһа арыһыан сөбүн туһунан этилиннэ. Мунһаах түмүгүнэн ылыныллыбыт быһаарыны прокуратура тустаах тэрилтэлэргэ, оскуолаһара ытытаҕа. Онно олобуран оҕо буруйу оноруутун, быраабы кэһиитин утары, төрөптүгэ эбээһинэһин үрдэтиигэ туһулааммыт үлэлэр ытытыллыахтаахтар.

В. РЫКУНОВА

аҕа баарыттан 40 арыгыны букатын испэтэ бэлиэтэннэ. Мань таһынан, аҕата суох уолаттарга болҕомто ууруллар.

Мунһааха эдэр аҕалар кэлбиттэр, манньк хамсааһынна кыттыгыттар хайҕаллаах. Кэпсэтииттэн иһиттэххэ үлэ барар, ол гыннан баран үлэлээбит уопуту дьонго тарҕатыы чуолкай сананы, туспа кыаҕы эрэйиллэр. Инники былааннарыгар эбии этиилэри киллэрдилэр, кыбаартал айы көрсөн уопут атаһаһыах буоллулар. Мустубут дьон муус устар 4-5 күннэригэр республикатаабы аҕалар сьезтериер 13 киһилээх делегаттары талылар. Түмүккэ оҕо итиитигэр кыһаллар аҕаларга улуус дьаһалтатын аатыттан махтал суруктары туттардылар.

М. ПЕТРОВА

2 Хомустаах, Түбэ, Никольскай аҕаларын түмсүүлэрэ уопут-

ИТИИГЭ АҒА ОРУОЛА ҮРДҮҮРҮГЭР

Олунньу 21 күнүгэр „Сардаҕа“ кинотеатрга улуустаабы аҕа түмсүүтүн мунһаҕа буолла. Балаһыанна быһыгытын хас биридии нэһиликтэн 5-тии делегат кэлиэхтээх эбит. Ол гыннан баран, 19 нэһилиэк баарыттан мунһааха 12 нэһилиэк предствителлэрэ, аҕалар түмсүүлэрин председателлэрэ — барыта 27 эрэ киһи кэлбит. Улуустаабы аҕалар түмсүүлэрин председателэ В.Ю. Фадеев былырыын ананыарыттан туох үлэни ытыгытын билиһиннэрдэ. Мань таһынан Аппааны, Граф Бизергэ, Арбын, Үөдэй, Партизан,

тарыттан үлэһиннэлэр. Туох да үбүлээһинэ суох тэриллэн үлэлиир түмсүү диэтэххэ бэйэлэрин холлоругар балай эмэ үлэлэһэллэрэ хайҕаллаах. Уопсай хайысхалара бири буолан баран, уратылаһар өрүттэрдээх. Ол курдук, П.П. Оконешников (Аппааны) бэйэтэ байыаннай киһи буолан уолаттары армия кэктэтигэр угуйууга көрсүһүүлэри тэрийэр, уол уонна аҕа интэриэстэрэ бири сомоҕо буоларыгар „Булт абылана“ хаартысканан күрэх тэриллэбит. Граф Бизергэ аҕа түмсүүтүн оннугар киһэн далааһыннаах эр дьон түмсүүтэ тэриллэбит. Саамай уһук сы-

куруһуок арааһын тэрийэллэр: „Бэргэн“- эти-хааны эрчийи; дубат, саахымат; бири кэрэх-сбиллээх хамсааһын „Уолан“ — аҕата суох уолаттары булка сыһыарыы. Үөдэй нэһилиэгин аҕалара (Зырянов Е.Е.) уолаттарга спортивной күрэхтэри тийгин быспакка тэрийэллэр. Нэһилиэгэ көөрдүү, соҕотох ийэлэргэ муус ылыыта — барыта кинилэр илиилэринэн толоруллар. 2009 с. тэриллэбит ДНД билигин 20 киһилээх эрчимнээхтик үлэлиир. Бу хамсааһын оннооһор СР ис дьыалаҕа министерствотыгар үтүө холобурга сылдыар. Партизанна (Е.В. Яковлев) 140

Саха норуота былыр-былыргыттан оҕону иитиигэ улахан болҕомтогун уурур. Эр дьон уол оҕону кыра эрдэбиттэн батыһыннара сылдыһа айылҕаҕа сыһыаран, булка-аска үөрэтэн үтүө майгылаах-сигилилээх, киһэн көүстээх, ыарахантан чаҕыйбат, амарах, кырдыксыт киһи гына иитэ сатыылылар. Ол үтүө үгэс олох сайдан эбитэ дуу, симэлийэ быһыгытыда. Сорох аҕалар оҕону итиигэ суолта уурбаттар, аңардас ийэ эрэ эбээһинэһин курдук сүктэрилиннэ. Уол оҕону аңардас ийэ эрэ ииттэһинэ итэҕэстэр баалларын олох көрдөрө.

«Ы а л - а ҕ а т ы н а н» өйдөбүлүнэн «уол оҕо-омук эрэл». Саха биһин ууһаҕааччы, омук быһыгытын сайыннарааччы быһыгытын уол оҕо олох суолугар үктэнэригэр улахан болҕомто уурулуохтаах. Онон хайдах да эргитэн аҕалыт иһин,

Пенсионнай управление иһитиннэрэр

Пенсионнай фонда Намнааҕы управленияга үлэтин биэр сүрүн хайысхатынан нэһилиэнньэ миэстэтигэр иһитиннэри-быһаары үлэтин ытыгы буолар. Онно биһиэхэ улахан көмөнү олохтоох дьаһалтала уонна тэрилтэлэр специали-стара онороллор. Нэһилиэнньэ кыһалбатын миэстэтигэр быһаарар, бииргэ үлэлэхэр сыаллаах сөбүлөһиигэ илии баттаан уонна онно олобуран икки үөрэх тэрилтэлэригэр: 2-с №-дээх лицейга, НПК-га, Намнааҕы киин балыһаҕа уонна МТ дьаһалталарыгар специалистар сыһыарылан общественнай-консультаци-оннай пуун тэринэн үлэлэхэ сылдьаллар.

Ол курдук, бу специ-алистар анал нормативнай-правовой докумуоннарынан, иһитиннэрэр-быһаарар маты-рыйаалларынан хааччыллал-лар, маны таһынан сылга би-ирдэ пенсионнай управлениега анал үөрэхтээһини бараллар.

Кэпсээнтэн кэпсээн

Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэригэр, ветераннар

КӨМҮСКЭЭЧЧИЛЭРБИТ ЧИЭСТЭРИГЭР

улуустааҕы сэбиэттэрин (Н. Баишев), пенсионнай фонда (К. Ядрихинская), социальной көмүскэл управлениета (В. Гуляева) көбүлээһиннэринэн саа-хымакка биирдиилээн бастыыр иһин күрэхтэһии тэрилиннэ.

Турнир үс бөлөгүнэн: тыыл ветераннарыгар, 70 саастаах пенсионердарга уонна эдэрдэргэ

Хайдах олордугут, ыаллар?

Бу ый саҕатыгар Маймаҕа нэһилиэгин гастрольнай бөлөҕө Түбэҕэ ыалдыттааҕа. Бэрт сэргэх концерт көрдөрүлүннэ, олус талааннаах ыгчаттардаах эбиттэр. Кулууп уус-уран салай-ааччыга Д. Обутова, кырдык да, айылҕаттан бэриллибит дэҕиттэр талаанын кэрэхсии көрдүбүт-иһиттибит. Кырачаан Валерия Сысолятина хомска оонньоо-бута, кытайды үнүкүүтэ дохсун ытыгы тыаһынан добууолланна. Дьокуускайдааҕы культура уонна искусство колледжын студентката У. Бойтунова нуучча норуотун ырыаларын толоруута, тыа хаһаайыстыбатын технику-мун студентката Нь. Лебедева хотулулу үнүкүүтэ, кыргыттар илинни үнүкүүлэрэ олус кэрэх-ситтилэр. ССРС кинематогра-фиятын туйгуна, үлэ бэтэрээнэ Т. Павлова бэйэтэ суруйбут “Ахтар-саньыг Маймааҕа” хоһоонун ис кирибэхтик аҕаан, сцена бэтэрээннэрэ В. Собакина, М. Лазарева истин-иһирэх ырыалара көрөөччүлэр кутта-рын туттулар. Уус-уран тылы-нан ыпсаран-хоторон кулууп директоро А.Павлова кэнсиэри салайан ытта. Бу иннинэ бөлөх Арбынга, Бөтүнгэ, Хатырыкка кэнсиэрдээн, «маймаҕалар мала-дьыастар» дэтэн өрө көтөҕүллэн сылдьаллар. Кырдык да мала-дьыастар, Маймаҕа дыоно-сэр-гэтэ түмсүүлээҕэ, үтүөҕэ-кэрэҕэ тардыһыта күүстээҕэ бу кэнси-эртэн да көстөр. Маны барытын иилээн-саҕалаан, бииргэ түмэн кулууп кыра коллектива үгүс үлэни ытытарын бэлиэтээн туран ситиһиилэри баҕарабыт.

Тапталлаахтар күннэрин көрсө Түбэҕэ олохтоох библи-отека, пенсионердар сэбиэттэ-рин тэрийиитинэн “Олох устун сиэттиһэн” диэн үбүлүйдээх дьиз кэргэттэргэ аналлаах күрэх ытыгылына. Күрэххэ Атласов-тар (ыал буолбуттара 45 сыла), Дьяконовтар (40 сыллара), Григорьевтар (35 сыллара) уонна Маймаҕаттан ыгырыбытын ылынан кэлбит Колесовтар дьиз кэргэттэрэ сэттэ түһүмэххэ талааннарын, дьобурдарын,

Ханнык сүрүн боппуруоста-ры быһаартарарга күүс-көмө буолалларый диер буоллааха, билинги кэмгэ үлэтэ суох, ханна да учуокка хабыллы-бакка хаалбыт киһи ахсаана аҕыйаҕа суох. Бу дьоннору учу-оттаан, пенсияга тахсалларга-гар докумуон хомуйуутугар көмө, саастарынан, инбэли-

ИККИ СЫЛГА БИИРДЭ СЫННЬАНЫАХХА СӨП

тинэн пенсияга тахсар дьонго туох докумуон наада буоларын, өлбүттээхтэргэ пособие ыларга ханнык докумуоннар ирдэнэл-лэрин сүбэлииллэр. Үлэлээбэт пенсионердар икки сылга биирдэ сынньана барар бырааптарын туһаныыга, пенсия ыспыраап-катын, СНИЛС, ийэ хапытаалын сертификатын ылыыга уонна хайдах туһанарга ыйан-кэрдэн биэрэллэр.

Ааспыт сылга пенсионнай управление үлэһиттэрэ Арбын, Фрунзе, Салбан, Таастаах, 2 Хо-мустаах, Хатырык, 1 Хомустаах, Хамаҕатта, Модут, Үөдэй олох-

тоохторун кытта миэстэтигэр тийэн көрсүһүүлэргэ сырыт-тылар. Көрсүһүүлэргэ барыта 227 киһи кэлэн кыттыһы ылан, тыын боппуруостарын миэстэти-гэр быһаартаран бардылар.

Биһигини кытта өрүү би-иргэ үлэлэхэр дьоммутугар: 1 Хомустаах дьаһалтатын сүрүннүүр специалиһыгар

В.А. Оконешиковаҕа, Модут баһылыгын солбуйааччытыгар М.А. Суздоловаҕа, Хатын Арыы сүрүннүүр специалиһа Е.В. Стрекаловскаяҕа, Хамаҕатта дьаһалтатын үлэһитигэр Г.Ф. Габышеваҕа, киин балыһа кадрдары кытта үлэлэхэр специалиһыгар Т.С. Саввинага пенсионнай хааччыллы боппу-ростарыгар таһаарылаахтык үлэлэхэллэрин иһин махталбы-тын тиэрдэбит.

Е.А. ДЬЯКОНОВА,
пенсионнай управление сүрүннүүр специалиһа

ытыгылына (эргиир система-тынан). Күрэхтэһии сүрдээх хатыһылаахтык барда.

(Хамаҕатта); эдэрдэргэ: Н. Ива-нов (Нам с.) бастагы миэстэҕэ таҕыста, иккиһи В. Москвитин

Бириистээх миэ-стэлэр бүтэһик туурга быһаарылыннылар. Барыта 24 киһи оонньообут түмүгэ манньк буолла: тыыл ветераннарыгар бастагы миэстэни Н. Алексеев ылла, иккиһи — Илья Еремеев, үсүһү — Е. Петров; 70-гар дири саастаахтарга бастаата Е. Леонтьев, иккис — М. Иванов (Партизан), үһүс — П. Сивцев

(Хамаҕатта) ылла, С. Неустроев (Хатын Арыы) үһүс буолла.

Кыайылаахтар үөһэ аат-таммыт тэрилтэлэр олохтообут бириистэринэн бэлиэтэннилэр уонна бу күрэхтэһиини көбүлээн тэрийбиттэригэр барҕа махтал-ларын тиэрдэллэр.

Н. АЛЕКСЕЕВ,
күрэхтэһии судуйата

ОЛОХ УСТУН СИЭТТИҕЭН

уран тылларын, дьизтээҕи танас муодатын көрдөрөн, өбүгэ таҕаһыгар күрэхтэстилэр. Биер сонун түһүмэтинэн өбүгэлэрбит туттубут маллара-саллара бу-олла. Атласовтар ийэлэрин, аҕаларын 1936-1938 сыллаах, латинскай буукубаларынан суруллубут күнүктэрин, док-кумуоннарын, Дьяконовтар олох ытыгы алтан сылыбаары, төгүрүк остуолу, 19-с үйэтээҕи чороону, таҕара мөссүүнү, кириэһи, Григорьевтар күөс иһитин, чугуун хобордоох ытар-чалыын, чох өтүүгүн, Колесовтар өбүгэлэрин бастагы таас тэриэл-кэлэрин, тириини кыһахтыыр тэрили, ону таһынан бары дьиз кэргэттэр мас, туос иһит арааһын көрдөрүүгө туруоран, хас биирдии иһит историйтын кэпсээн билиһиннэрдилэр. Хоб-би түһүмэххэ Атласовтар саха иһитин арааһын, Колесовтар ат коллекциятын, Дьяконовтар кэмбиэр ойуутун, маарканы хомуйбуттарын көрдөрдүлэр, Григорьевтар иллэн кэмнэригэр ырыанан дьарыктаналларын

кэпсэтилэр. Талааны көрүүгэ ылбаҕай ырыа ылланна, хомойой хоһоон аабылына, клоунада көрүнгэ кытта көрдөрүлүннэ. Күрэх түмүгүнэн анал ааттар игэрйилинилэр, бириистэр тут-тарылыннылар.

Биэчэр биер түһүмэтинэн нэһилиэккэ тутулуохтаах балаҕан-музей тутуутугар аналлаах үтүө санаа лотереятын тэҥнээһин буолла. Бу лотерея кырдыаҕастар тэрийиилэри-нин ытыгылына. Манна сүрүн бирийи дьаһалта эдэр үлэһитэ И. Захарова сүүһүн үөрдө-көттө. Дьон-сэргэ илии тутуурдаах, өттүк харалаах дьизэлэтиллэр. Саамай элбэх билиэти аты-ыласпыт П. Шарин суотабай түлүпүн хаһаайына буолла. Нэһилиэк пенсионердара бу аахсыһаҕа кыттыбыт улууспут олохтоохторугар махталбытын тиэрдэбит уонна бары үтүөнү баҕарабыт.

Марита СИВЦЕВА,
Түбэ

ЫҔЫРЭХ ТЫҔЫТАР

Ытыктыыр дьүөгэбитин, эдьийибитин, Бөтүн нэһилиэгин олохтообун **АЛЕКСЕЕВА ЛЮДМИЛА ПЕТРОВНАНЫ** 70 саастаах үбүлүөйүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ чэгийн-чэбдик доруобуйаны, элбэх сырдык-ыраас, кэрэ-бэлиэ түгэннэри, уостубат уйгуну. Санаабытын барыта сатанан, толкуйдаабытын тобуллан истин. Кэргэнин, оҕолорун, сиэннэрин сылаас сыһыаннарынан, тапталларынан угуттанан, дьоблоохтук, уһундук олоҕор дьиз алгысытын тиэрдэбит!

Салбантан Макаровтар, Артамоновтар, Ушницкая Ф.Д.

Сырдыгынан-кэрэнэн сыдыаайар, ураты айылҕалаах убаастыыр убайытын, Көбөкөн нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ, тыыл уонна ком-партия ветеранын **ЛУКИНОВ ИННОКЕНТИЙ СЕМЕНОВИЧ** олобун биер бэлиэ-кэрдиис түгэнинэн — 80 сааһын томтоочу ту-олбутунан, эдэр оҕо сааһыттан тулаайах хаалан эрэи, кыһалҕаны эңгэринэн тэлэн колхоз араас үлэлэригэр, эрчимнээх саастарыгар уһун сылларга мас Дьокуускай куорат уонна Көбөкөнүн нэһилиэгин бары бөдөҥ тутууларыгар биригэдьиirinэн, маастарынан бэйэ-тин дьобуннаах кылаатын киллэрсибит, сынньаланна тахсыр диэри колхоз, совхоз араас үлэлэригэр, нэһилиэгин сайдыытыгар дьобуннаахтык туруулаһан туран олоххо актыыбынай, көхтөөх сыратын уурсубут, үгүс эдэр көлүнэ ыгчаттары олох бары үтүө үгэстэригэр уһуйсубут күндүтүк саныыр, ытыктыыр убайытын, Көбөкөн «Куокуй» аҕатын уһун биер чабылхай көлүнэ киһитин ис сүрэхпиттэн киэн туттар бары хаан аймахтарын, бырааттарын уонна сиэннэрин итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ күн сиригэр баар бары үчүгэйи-кэрэни, оҕолорун, сиэннэрин, аймах-билэ дьонун истин сыһыаннарынан, тапталларынан угуттанан чэгийн-чэбдик, өссө да олох бары очур-дарыттан кэлэр кэнчээри ыгчаттарын хараанньы, сүбэли, үөрдө-көтүтэ сылдьаргар уонна уһун үйэлэнэргэр баҕарабыт!

Дьокуускай, Москва куораттан Лукинов Владимир Николаевич, Ушкарева Нина Николаевна, Хатырыктан Наумовтар, Намтан бырааттары Иван, Владимир Лукиновтар, Дьокуускайтан, Намтан Басыгысова Лина, Бубякина Марта, Любовь Харлампьевналар, Прокопьева Екатерина Петровна уонна Лукинова Феврелина Константиновна, Надежда Тарасовна дьиз кэргэттэрин ааттарыттан

БИЛЭРИИЛЭР

ПОЛОЖЕНИЕ

СПОРТИВНЫХ СОСТЯЗАНИЙ «НЕ СЛАБЫЙ ПОЛЬ» СРЕДИ ЖЕНЩИН ЛЕНСКОГО НАСЛЕГА, ПОСВЯЩЕННЫХ МЕЖДУНАРОДНОМУ ЖЕНСКОМУ ДНЮ

Цель: приобщение жителей с. Нам к спорту, повышение интереса к общественной жизни села.

Задачи:

1. Сплочение женщин с. Нам-цы
 2. Выявление самых актив-ных микрорайонов села
 3. Повышение интереса на-селения МО «Ленский наслег» к общественной жизни улуса, села.
- Сроки и место проведения:** 2 марта 2012 г., МО «Ленский наслег, спортзал НСОПШ № 1, 17.00 ч.

Руководство проведением: администрация МО «Ленский наслег», общенародный фронт групп поддержки кандидата в Президенты РФ В.В. Путина.

Условия проведения: спор-тивные состязания среди округов «Не Слабый Пол», посвящен-ных Международному женскому дню:

* С каждого микрорайона по 10 женщин.

Выставка прикладного ис-кусства.

* По одной семье из микро-района (мама и дочь или бабушка и внучка, ребенок от 7 до 16 лет)

Виды соревнований:

1. Прыжки на мяче — участ-ники по очереди садятся на мяч и прыгают на нем до конца зала.
2. Бег со ска-калкой — по од-ному участнику, перепрыгивая через скакалку

добежать до конца зала и обрат-но тем же способом.

3. Бег с зажатым мячом — участники станоятся по двое и, зажав между спинами мяч, бегут до конца зала.

4. «Минус ноги» — участники за определенное количество вре-мени должны встать так, чтобы как можно меньше ног, ступало на пол.

5. Сборка-разборка мясоруб-ки — по одному представителю из команды на время собирают и разбирают мясорубку.

6. «Каракалица» — бег на 4 точках, с команды по 5 человек.

7. «Ложка» — участники бегут до конца зала с вытянутой вперед ложкой, в которой лежит теннисный мяч.

8. Бег в мешках — прыжки до конца зала в мешках, по 5 пред-ставителей с команды.

9. «Болото» — перекладывая перед собой лист картона, долж-ны дойти до конца зала, оттуда обратно бегом.

10. «Спички» — передвигать спичку с привязанным к поясни-це брусом.

Примечание: каждая ко-манда должна иметь единую спортивную форму и эмблему округа (түөлбө).

Определение победителей: победитель определяется путем лучшего результата спортивных состязаний и выставке приклад-ного искусства.

Заявки: заявки на участие принимаются по адресу: ул. Ок-тябрьская, 1, каб. 219, тел/факс 41-5-68, МО «Ленский наслег»

ВНИМАНИЮ ПЛАТЕЛЬЩИКОВ КВАРТИР-НОЙ ПЛАТЫ!

ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» напоминает насе-лению о необходимости погашения задолженности по квартирной плате. Оплата должна производиться ежемесячно не позднее 10-го числа следующего за расчетным месяцем. Касса расположена по адресу: ул. Чернышевского, 14, 1-й этаж (гранильный завод).

Тел. для справок: 42-1-95

Продаю ходовые запчасти для иномарок («Кроун», «Корона», «Виста», «Королла», «Суксид»).

Тел 89141083948 (звонить после обеда)

Купим частный дом в с. Намцы. Оплата — мате-ринский капитал + авто за 260 тыс. руб.

Тел. 89248718909, 89243609737

Уважаемые родители будущих первоклассников!

Дорогие друзья, до 1 сентября осталось 6 месяцев, пора задуматься над вопросом: «Готов ли мой ребенок к школе?»

МБОУ «Намская начальная общеобразовательная школа» приглашает на **"Школу будущего первоклассника"** (на платной основе)

Занятия для якутских и русских групп проводятся с 3-го марта по 31 марта в каждую субботу. Занятия начинаются с 11-ти часов, по 4 урока (грамматика, математика, развитие мелкой моторики, час здоровья) Уроки проводят опытные учителя школы.

Дети должны принести с собой: тетрадь в клетку, в линейку по 1 шт., ручку, папку по труду (цв. бумагу, клей, ножница, пр. карандаш, цв. карандаши, пластилин)

Оплата 250 руб. в день.

Контактный телефоны: 41-484, сот. 89241706094

Мы ждем вас!

ГБОУ РС(Я) «Профессиональный лицей № 2»
 Намский улус, п. Графский Берег (лицензия серии СЯ № 000932 от 26 июля 2011 г.)

Объявляет набор на 2012-2013 уч. год по следующим специальностям:

на базе основного общего образования (после 9 кл.):

— «Оператор электронного набора и верстки» (50 мест) — 2 года 5 мес.;

— «Повар-кондитер» (25 мест) — 2 года 5 мес.;

— «Продавец, контролер-кассир» (25 мест) — 2 года 5 мес.

на базе общего среднего (полного) образования (после 11 кл.):

— «Сварщик» (электрогазосварщик) (25 мест) — 10 мес.;

— «Автомеханик» (слесарь по ремонту автом-й, водитель автомобиля, оператор заправочной станции) (25 мест) — 10 мес.;

— «Мастер столярно-плотничных и паркетных работ» (столяр строительный, плотник, паркетчик) (25 мест) — 10 мес.

При подаче заявления о приеме в лицей поступающий предъявляет следующие документы:

— документы, удостоверяющие личность гражданина Российской Федерации (ксерокопию паспорта);

— оригинал документа государственного образца об образовании;

— десять-двенадцать фотографий;

— медицинскую справку по форме 0-86У;

— сертификат о профилактических прививках (наличие вакцинации гепатита);

— ксерокопию страхового пенсионного свидетельства;

— ксерокопию ИНН;

— справка с места жительства;

— справка о составе семьи;

— справку о доходах семьи;

— характеристику;

— документ об отношении к воинской обязанности предоставляется лично в приемную комиссию (приписное свидетельство или военный билет);

— справку СЭН с эпидемзоны, анализ дизгруппы;

— поступающие в группу «Мастер по техническому обслуживанию и ремонту машинно-тракторного парка» — медицинскую справку формы ГИБДД;

— ксерокопию трудовой книжки;

— справку Ф2 (о малообесп.).

Конт. тел. 23-0-92, 23-0-41, 89841154498

Такие профессии всегда имели и имеют спрос на рынке труда, также лицей может стать хорошей стартовой площадкой для вашей дальнейшей жизни и карьеры. Приходите к нам учиться!

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ УАЗ АВТОШОУ НА ПРИЗЫ ООО «КОЛМИ» «ХААР АЙАН-2012»

Организатор и генеральный спонсор чемпионата:

официальный дилер Ульяновского автозавода по РС(Я) ООО «Колми».

Соорганизаторы:

МО «Намский улус (район)», МО «Ленский наслег», Намский УОВД

Официальные партнеры:

журнал «Байанай», предприниматели Намского улуса, семьи ветеранов-водителей.

Информационная поддержка:

НВК «Саха», «Якутск вечерний», «Кыым», «Энсиэли», «Киин куорат», радиостанция «Саха радио», «Киин», «Виктория».

Цель проекта:

1. Пропаганда ЗОЖ и спортивно-экстремального вида отдыха.

2. Повышение класса вождения автомашин.

Место проведения:

Республика Саха (Якутия), Намский улус, с. Намцы, 1-ая протока.

Дата проведения:

24 марта 2012 г.

Принимают участие:

Автомашины марки УАЗ всех модификаций. I гр. дв. до 100 л.с. II гр. дв. свыше 100 л.с.

Основные требования:

Экипаж из 2-х человек. Оформление общего вида машины. Единая форма одежды. Вступительный взнос за участие с одной машины — 2000 руб. Автомобили без технического осмотра к соревнованиям не допускаются.

Регистрация участников:

23 марта 15 ч.-18 ч. — регистрация участников (Автовокзал).

24 марта 10 ч. до 11 ч. 30 м. — регистрация участников (1-ая протока).

12 ч. — парад, торжественное открытие.

13 ч. — начало соревнований. 16 ч. — подведение итогов.

Награждение победителей:

По итогам соревнования по 2-м группам (5 чемпионатов) присуждаются I, II, III м. Номинации «Лучшее оформление машины», «Лучшая форма одежды» — вручение дипломов I, II, III степеней, специальные призы от спонсоров.

I — чемпионат: «АВТОБИАТ-ЛОН»

Правила соревнования:

Соревнование проводится в 3-х трассах.

Участуют все группы.

Экипажу надо проехать на время, со стрельбой по мишеням из пневматического ружья.

Старт задним ходом. Замена экипажей.

Старт по жеребьевке, засекается время по одному.

II — чемпионат: «ЭКСТРИМ-ГОНКИ» (I группа — карбюратор)

Правила соревнования:

Преодоление труднопроходимого участка дороги. Замена экипажей.

Участуют автомобили заводского стандарта.

III — чемпионат: «ЭКСТРИМ-ГОНКИ» (II группа — инжектор)

Правила соревнования:

Преодоление труднопроходимого участка дороги. Замена экипажей.

Участуют автомобили заводского стандарта.

IV — чемпионат: «СУПЕРЭКСТРИМ-ГОНКИ»

Памяти Большакова Афанасия Афанасьевича, мастера, 3-кратного чемпиона УАЗ автошоу «Хаар айан».

Правила соревнования:

Преодоление труднопроходимого участка дороги. Замена экипажей.

Участуют автомобили с самоблокирующими дифференциалами и с поднятыми кузовами.

V — абсолютный чемпионат: ГОНКИ ЗА КУБОК «КОЛМИ»

Правила соревнования:

Групповая езда на скорость по указанной снежной дистанции. Группы составляются по регистрационным номерам участников. Экипаж, победивший в своей группе, участвует в финальной гонке за кубок. Всем финалистам вручаются призы. Участвуют все группы.

Заявки принимаются до 23 марта в отделе спорта Намского улуса. Количество участников ограничено! А также по всем интересующим вопросам можно обращаться: 89142731-400, 8914-291-67-88

Вас ждет свежий весенний воздух, увлекательное автошоу, народное гулянье и шашлык!

БИЛЛЭРИИЛЭР

Олекминский филиал ФГБОУ ВПО «Якутская государственная сельскохозяйственная академия» ведет прием на заочное отделение по направлениям подготовки:

«Экономика» (бакалавр экономики). Коммерческое обучение — 20 тыс. руб. в год.

«Менеджмент» (бакалавр менеджмента). Коммерческое обучение — 20 тыс. руб. в год.

«Агроинженерия» (бакалавр техники и технологии). Бюджетное обучение.

Прием абитуриентов по собеседованию. Иногородним студентам предоставляется общежитие. Экзаменационная сессия — 1 раз в год.

Наш адрес: РС(Я), г. Олекминск, ул. Гагарина, д. 58, тел. 8 (41138) 42179, 43605. Секретарь выездной приемной комиссии в Якутске: 89241764787

МУП СМУ «Намстрой» реализует широкий ассортимент стройматериалов. В наличии имеются: металлочерепица, профлист, трубы всех размеров, пакля, изоспан, утеплители, гвозди, саморезы, материалы для монтажа системы отопления и многое другое.

Оказываем услуги автомашины КАМАЗ-полуприцеп (12 метров), трактора «Беларусь» с погрузчиком, автокрана на 16 тонн, автомашины УРАЛ-самосвал. Оплата почасовая.

Реализуем песок речной с доставкой.

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону **42-9-48, 89243660623, 89141077316.**

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

III «Замятия А.Т.»

МАССЫНАЛААХ ДЬОНГО ЮРИСТ КӨМӨТӨ

Эһиэхэ страховой компания ДТП кэннитэн кыра сууманы (страховой выплата) төлөөбүт, эбэтэр төлөбүргэ аккаастабыт, мань таһынан ДТП-га оһол, травма ылбыт дьон (пассажиры) страховый төлөбүрү кыйан ылбатах буолларына, суутунан ирдэһэн 100% ылан биэриэхтэрэ. Төлөбүрү чэпчэки.

Тел. 89142536472

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

Мэлдьи ыраас ууну биһигиттэн атыгылаһаахха сөп. Ону таһынан атыгы бааллар механической помпалар, электрической кулердар. Сакааһынан аҕалабыт. Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Аппааны бөһ., Лена ул. 16-та. Дьыбэ илдьэн биэрэбит.

Тел. 8914-300-11-70 уонна 23-3-21.

ЫРААС УУНУ ИҢИЭН — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАН!

Хамаһаттаҕа чааһынай дьыэни куортамга биэрэбит.

Тел. 89142270212, 89244688766

Купим сруб или недостроенный дом, лафет в пределах улуса.

Тел. 89243678038

ИДЬУО ИҺИТИННЭРЭР

СЭТЭ ОТУ УОРБУТТАР

Ааспыт нэдиэлэҕэ 2 уоруу тахсыбыт. Ол курдук, олунньу 20 к. Аппааны олбуорга турар массына 4 көлүөһүн устан барбыттар. Олунньу 19 к. Көбөкөнтөн 25 км ыраах Дьаанда диэн арыгыттан 7 кэбиһиллээх оту уорбуттар. Олунньу 21 к. Нам с. гр. В., 1984 с. төр., аҕатын гр. В.-ны быһаһынан анһан өлөрбүтүн туһунан буруйун билинэн кэлбит. Олунньу 21 к. полицияттан биллэрбиттэринэн гр. В., 1974 с. төр., Үөдэй олохтооҕо уолун иитэр эбэһинэһин толорботох, ол түмүгэр уолун доруобуйата мөлтөөбүт. Нэдиэлэ устата 65 киһи административнай эппизитинэскэ тардыллыбыт. ГАИ 382 транспорты бэрэбиэркэлээбит, 78 боротокул толорбут, стоянкаҕа 2 массына туруоруллубут, 2 материальной суол быһылаана тахсыбыт.

МАХТАЛ

Саамай күндү киһибитин, ийэбитин, эбээбитин, хос эбээбитин Аргунова Мария Фомичнаны сүтэрбит уонна тиһэх суолугар атарар ыарахан күннөрүбүтүгэр кутурбаммытын тэнгэ үлэстигит, күүс-көмө, өй-бүл буолбут бары аймахтарбытыгар, табаарыстарбытыгар, өр сүл чугас олорбут ыалларбытыгар Авксентьева А.Е., Шишкина Е.Г., Иванова М.П., Нартахов Р.Г., Сидорова А.И., Миронова Р.М., Андросов П.П., Попова А.А., коллегаларбытыгар, «Намгазстрой», «Кэскил» детсад, прокуратура, сбербаан, улуус дьаһалтата Ильин А.И., Ядрихинская С.П., улуус ветераннарын сэбиэтэ Ваишев Н.Н., Нам с. ветераннарын сэбиэтэ Колесов В.А., урут автовокзалга биһиргэ үлэлээбит дьүгөлэригэр: Местникова Т.Т., Навикова М.П., Никифорова Н.А., Оконешникова Р.Н., ыһырдарбыт эрэ түргэнник көмө оноро тийэн кэлэр «Суһал көмө» үлэһиттигэр, кыһаллан эмтээбит хирургической отделение үлэһиттигэр, чуолаан сэбидиссэй Семенов И.К., участковой ыраас Дьяконова Н.Ф., поликлиника сэбидиссэй Макамова В.А., терапевт ыраас Михайлова Р.М., көрдөһүүбүтүн быһа гыммакка, дьытитигэр кэлэн укуоллаан көмөлөспүт терапевтической отделение систэрэлэригэр Герасимова И.В., Четвертакова В.А., Дьяконова А.А., участковой сэбистэрэ Касьянова А.И., ырыгыта бэргэн сыһыт кэмнэригэр сылаас илиилэринэн, үтүө санааларынан, ып-ыраастык бүөбөйдээбит реанимационнай отделение үлэһиттигэр: ыраастар Жирков Н.Н., Максимов П.П., систэрэлэр Колпашикова М.С., Баишева Г.Н., Бурнашева Н.О., санитаркалар Бучугасова М.Н., Васильева М.Д., Лугинова А.И., ригуальной өнгөнү оноро уолаттарга ис сүрэхтэн тахсар махтал тылларын тиэрдэбит. Бары доруобай буолун, эһиги дьыбэит дьол уята буолуохтун, үтүө баҕа санаабыт туолуохтун!

Өбөлөрү, сиэннэри, хос сиэннэри, чугас аймахтара

Санкт-Петербургский Гуманитарный университет профсоюзов
 Якутский филиал

С 19 ПО 23 МАРТА 2012 ГОДА
 проводится семинар для жителей Намского улуса
«ПРАВИЛА ПОСТУПЛЕНИЯ В ВУЗ 2012»

В рамках семинара проводятся консультации и прием документов по программе дополнительного набора в Якутский филиал СПбГУП на 2011-2012 уч.год (сокращенный срок обучения, сессия 1 раз в год, окончание 1 курса в апреле 2012 г.)

- 19-21 марта – с. Намцы
- 19 марта – с. Крест-Кытыл
- 20 марта – с. Аппаны, с. Графский Берег
- 21 марта – с. Никольский, с. Партизан
- 22 марта – с. Хатырык, с. Модутцы.
- 23 марта – с. Хомустан (Кысыл-Сыр), с.Елещы

Активных и целеустремленных людей приглашаем к сотрудничеству на выгодных условиях!

Приемная комиссия: г. Якутск ул. Полякова, 15 (здание СХТ, левое крыло, 3 этаж)
 Конт. тел.: (411-2) 34-16-59, 42-22-08 e-mail: stgup@mail.ru

Через образование к процветанию!

Лицензия ФС на подготовку в сфере образования и науки №3158 от 22 апреля 2010 г. Серия АА №003170 от 1 сентября 2014 г.
 Лицензия ФС на подготовку в сфере образования и науки №3485 от 1 июля 2010 г. Серия АА №003489 от 5 января 2015 г.
 Свидетельство о государственной аккредитации ФС на подготовку в сфере образования и науки №0358 от 26 апреля 2010 г. Серия ВВ №000361 от 26 апреля 2015 г.

<p>Биһиргэ үөрэммит табаарыспыт, истинник саньыр дьүөгэбит, Модут нэһилигин олохтооҕо</p> <p>САНДУЛИНА Фекла Никифорова</p> <p>ыарахан ырыгыттан соһуччу биһиги кэксэбиттэн барытынан биһиргэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.</p> <p>1976 с. Модут 8 кылаастаах оскуолатын биһиргэ үөрэнэн бүтэрбиттэр</p>	<p>Выражаем глубокое соболезнование коллеге Христовой Зое Никифоровне и директорам магазина «Электра» Винокуровым Валентине Юрьевне, Ивану Никифоровичу в связи с кончиной любимой сестры, тети</p> <p>САНДУЛИНОЙ Феклы Никифоровны. Коллектив магазина «Электра»</p>
<p>Обо ааспыт биһиргэ ааспыт, оскуолаҕа үөрэммит доҕорубут, үөрэнээччим, Нам с. олохтооҕо</p> <p>ВАСИЛЬЕВ Александр Михайлович</p> <p>соһуччу олохтон туораабытынан ийэтигэр, аҕатыгар, биһиргэ төрөөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.</p> <p>1977 с. Хамаһатта орто оскуолатын биһиргэ үөрэнэн бүтэрбит выпускниктара уонна учуутала Тамара Ивановна</p>	<p>Салбан нэһилигин олохтооҕо, улахан ыал ийэтэ, эбээтэ, убаастыр санаспыт</p> <p>АРТАМОНОВА Светлана Николаевна</p> <p>эмискэ өлбүтүнэн убайытыгар Артамонов Анатолий Николаевичка, оҕолоругар, ийэтигэр, бары аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.</p> <p>Хамаһаттаатан, Уус-Алдантан Атласовтар, 2 Жомуустаахан Петуховтар, Хамаһаттаатан Охлопковтар</p>

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496;** бухгалтерия — **41141;** факс — **41141;** редакционной- издательской ситим — **41332**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэбитин, дьыбэит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ улаах саяатгыһынын мэлдьи биһир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улунун, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат
 РИС талылынна, таһылынна уонна бэчээттир сыһар бэчээттэнэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. N4
 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт. лисс
Конгул сыанана атыгылаан
Индекс — 54889. Тираһа — 2229
 Бэчээккэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 28.02.2012 с.
 Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 28.02.2012 с.